

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

**KWANTITATIEVE GEGEVENS
OPBRENGSTBEVRAGING 2012**

SPECIAAL ONDERWIJS EN VOORTGEZET
SPECIAAL ONDERWIJS

Utrecht, juni 2013

Inhoud

1	Kort verblijf 4
2	Deel I - Speciaal onderwijs 5
2.1	Uitstroom 5
2.2	IQ van de uitstroomde leerlingen 5
2.3	Bestending 6
3	Deel II - Voortgezet speciaal onderwijs 7
3.1	Uitstroom 7
3.2	IQ van de uitgestroomde leerlingen 7
3.3	Bestending 8

Inleiding

Eind 2012 vroeg de Inspectie van Onderwijs voor de tweede maal naar opbrengsten in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Bijna alle scholen hebben de vragenlijsten ingevuld. Deze tweede bevraging spitst zich in hoofdlijnen toe op dezelfde aspecten als de eerste, namelijk: **uitstroombestemming, IQ en bestendinging**.

In dit rapport leest u de eerste kwantitatieve gegevens van de opbrengstbevraging 2012 voor het speciaal onderwijs (so) en het voortgezet speciaal onderwijs (vso).

Dit document is opgebouwd uit twee delen: de kwantitatieve gegevens voor so (deel I) en voor vso (deel II). De tellingen zijn gebaseerd op de onderwijskundige eenheden (oke's) die voldoende data hebben aangeleverd. Enkele oke's hebben niet alle vragen beantwoord of kunnen beantwoorden. Hierdoor kan het aantal oke's per figuur of tabel verschillen.

1 Kort verblijf

Om een beter beeld te krijgen van de populaties op onderwijskundige eenheden heeft de inspectie naar het aandeel kort verblijvende leerlingen¹ op de locaties gevraagd. Ongeveer driekwart van de oke's in het speciaal onderwijs geeft aan geen kort verblijvende leerlingen te hebben. In het voortgezet speciaal onderwijs is dit percentage met 71 procent iets lager.

Bij overige oke's bestaat hun populatie enkel of deels uit kort verblijvende leerlingen (zie tabel 1).

Tabel 1. Percentage oke's naar kort verblijf

	Speciaal onderwijs (n = 344)	Voortgezet speciaal onderwijs (n = 300)
Alleen kort verblijf	9,6	10,7
Kort verblijf en niet-kort verblijf	15,1	18,0
Geen kort verblijf	75,3	71,3
Totaal	100,0	100,0

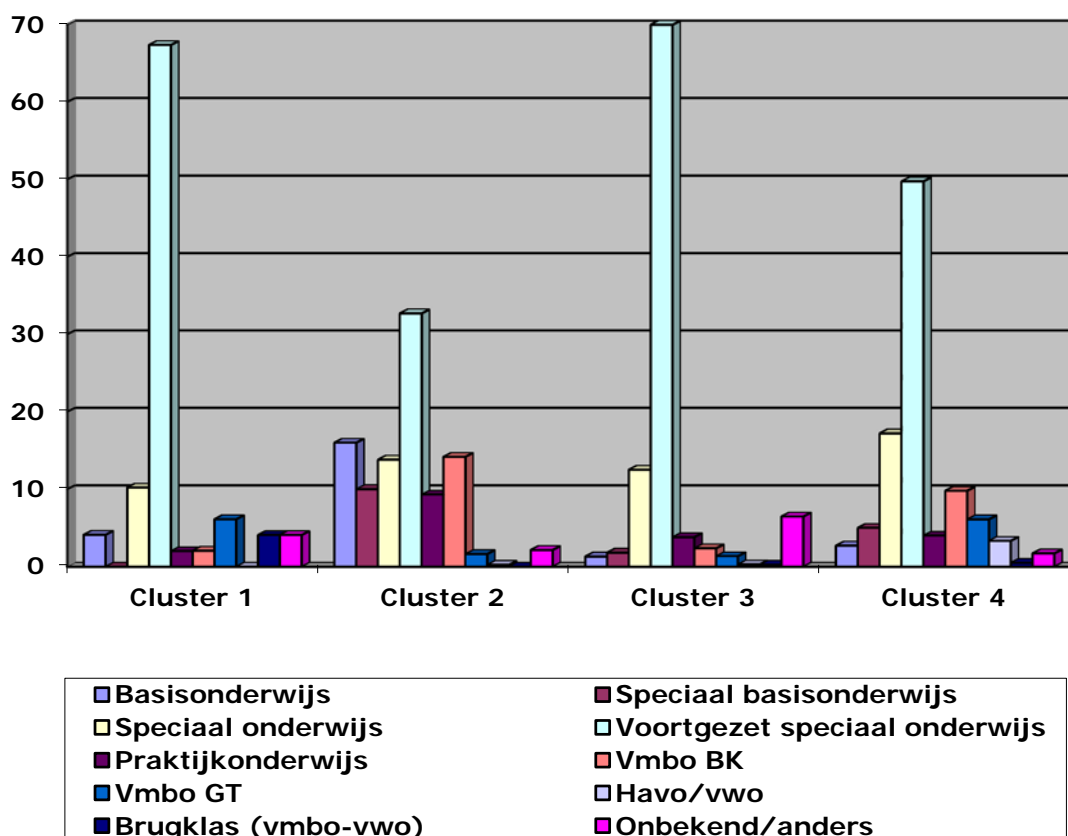
¹ Onder een kort verblijvende leerling wordt hier verstaan: een leerling die korter dan twee jaar is ingeschreven bij de betreffende onderwijskundige eenheid (oke). Hierbij is de intentie *van het begin af aan* dat de duur van het verblijf op de oke beperkt blijft.

2 Deel I - Speciaal onderwijs

2.1 Uitstroom

Vanuit het speciaal onderwijs stroomt het grootste deel van de leerlingen uit naar het voortgezet speciaal onderwijs (zie figuur 1). Daarnaast zijn er verschillen te zien tussen de clusters. Vanuit cluster 2 stromen relatief de minste leerlingen uit naar het vso. Vanuit dit cluster stromen weer relatief meer leerlingen uit naar het regulier basisonderwijs en de kader- en beroepsgerichte leerwegen in het vmbo.

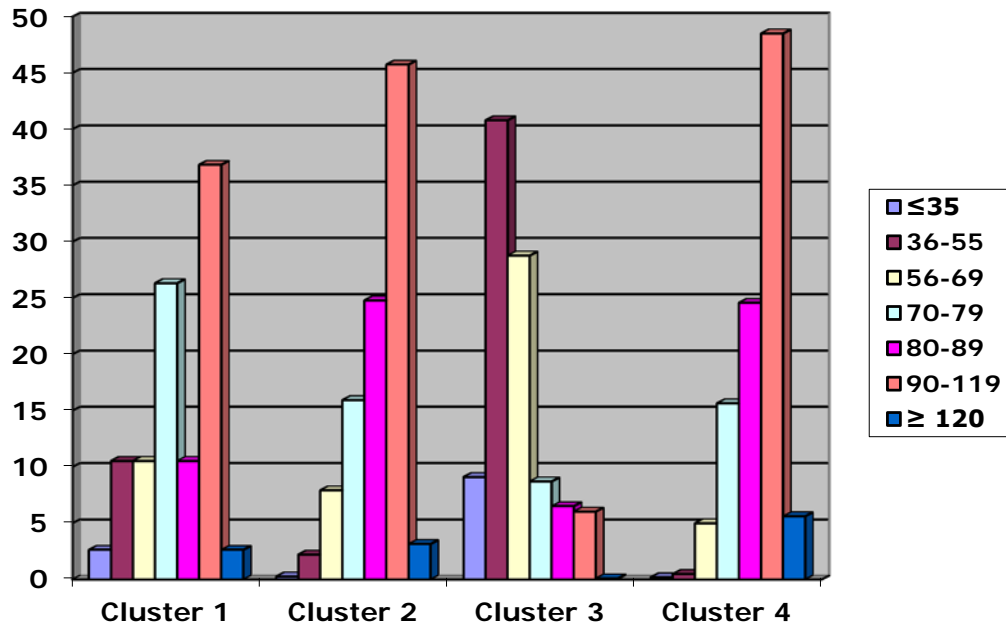
Figuur 1 percentage leerlingen per uitstroombestemming, naar cluster (so)

2.2 IQ van de uitgestroomde leerlingen

De verdeling van de leerlingen over de IQ-categorieën verschilt per cluster (zie figuur 2). Met uitzondering van cluster 3, is het aandeel leerlingen met een IQ tussen de 90 en 119 het grootst. In cluster 3 is dit de IQ-categorie '36-55'. Dat de hoogte van het IQ in laatstgenoemde cluster gemiddeld minder hoog is dan de overige clusters is ook te zien in het totaal aandeel leerlingen met een IQ van 80 of meer: in cluster 3 is dit 13 procent, terwijl dit in cluster 1 de helft van de leerlingen betreft. In cluster 2 en 4 is dit aandeel van de leerlingen respectievelijk 74 en 79 procent.

Figuur 2. Percentage leerlingen per IQ categorie, naar cluster (so)

2.3 Bestendinging

Als leerlingen in het schooljaar 2010/2011 zijn uitgestroomd en op 1 oktober 2012 nog op hetzelfde type uitstroombestemming aanwezig waren, noemen we dit 'bestendinging'. In het speciaal onderwijs is meer dan 80 procent van de leerlingen bestending. Ruim 6 procent is van type uitstroombestemming gewijzigd. Van de overige leerlingen is de bestending onbekend (zie tabel 2).

Tabel 2. Percentage leerlingen naar bestendinging (aantal oke's = 290; aantal leerlingen = 5784)

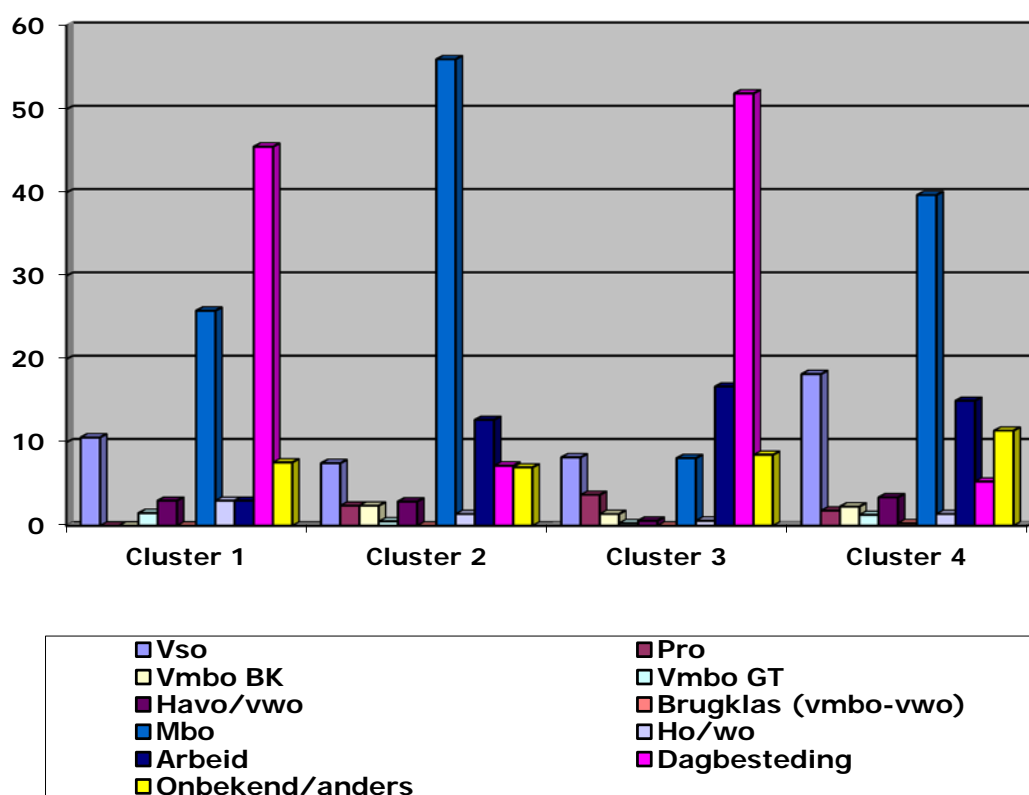
	Percentage leerlingen
Bestending	80,9
Niet bestending	6,2
Bestending onbekend	12,9
Totaal	100,00

3 Deel II - Voortgezet speciaal onderwijs

3.1 Uitstroom

Ook in het voortgezet speciaal onderwijs zijn er bij de uitstroom verschillen tussen clusters te zien (zie figuur 3). Vanuit cluster 1 stroomt het grootste deel van de leerlingen uit naar dagbesteding of het middelbaar beroepsonderwijs. Relatief weinig leerlingen uit cluster 1 stromen uit naar arbeid. Vanuit cluster 2 stroomt meer dan de helft van de leerlingen uit naar het mbo. Vanuit cluster 3 is de grootste uitstroomcategorie 'dagbesteding' (meer dan de helft van de leerlingen), gevolgd door 'arbeid' (17 procent). Vanuit cluster 4 stromen relatief minder leerlingen uit naar dagbesteding. Wel stromen deze leerlingen, in vergelijking met de andere clusters, relatief vaker uit naar een andere onderwijskundige eenheid binnen het vso.

Figuur 3 percentage leerlingen per uitstroombestemming, naar cluster (vso)

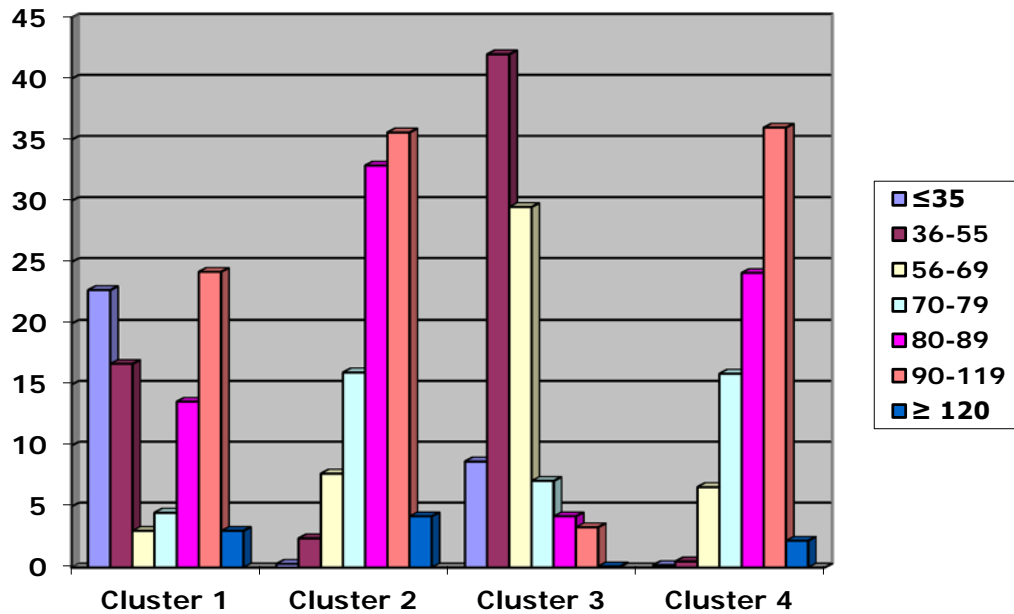
3.2 IQ van de uitgestroomde leerlingen

Uit figuur 4 komt naar voren dat de leerlingen die uitstroomden vanuit cluster 1 het meest verschillen in de hoogte van het IQ. 40 procent van de leerlingen heeft een IQ lager dan 55 en ongeveer 40 procent heeft een IQ van 80 of meer. Opgemerkt dient te worden dat het aantal onderzochte leerlingen in dit cluster slechts 66 bedraagt.

NB: Het gaat hier in totaal om 66 uitgestroomde leerlingen. Dit is een klein aantal, waardoor de percentages snel kunnen veranderen.

Cluster 3 heeft relatief meer leerlingen in de lagere IQ-categorieën. Cluster 2 en 4 zijn het meest vergelijkbaar. Hierbij heeft ruim twee derde van de leerlingen een IQ van 80 of meer.

Figuur 4. Percentage leerlingen per IQ categorie, naar cluster (vso)

3.3 Bestendinging

Ook bij het voortgezet speciaal onderwijs is gevraagd naar de bestendinging van de leerlingen die in het schooljaar 2010/2011 zijn uitgestroomd en op 1 oktober 2012 nog op hetzelfde type uitstroombestemming aanwezig waren ('bestendigd').

De cijfers verschillen van die in het speciaal onderwijs. Minder dan twee derde van de leerlingen is bestendigd. De overige leerlingen zijn niet bestendigd of hun bestendinging is onbekend (zie tabel 3).

Tabel 3. Percentage leerlingen naar bestendinging (aantal oke's = 244; aantal leerlingen = 5222)

	Percentage leerlingen
Bestendigd	64,7
Niet bestendigd	12,8
Bestendinging onbekend	22,5
Totaal	100,0